

رشد ملموس تولید در شهرک‌های صنعتی

ایجاد زیرساخت‌های مربوط به بخش تولید و صنعت، و حمایت از صنایع کوچک یعنی کارآفرینان، صنعتگران و سرمایه‌گذاران از مهم‌ترین اهداف مسئولان کشور در شهرک‌های صنعتی است. با توجه به اینکه در شهرک‌های صنعتی و صنایع کشور نقش خانم‌ها چندان پررنگ نیست و شاید مدیریت ۲۰ درصد از واحدهای صنعتی بر عهده بانوان باشد، این فرصت باعث می‌شود از این طیف علاقه‌مند حمایت‌هایی صورت بگیرد. مثلاً در حوزه کارمندی و کارگری در شهرک‌های صنعتی تنها حدود ۳۵ درصد از سهم مشاغل از آن بانوان است. با همه این اوصاف شاید زنان در مشاغلی که تحت عنوان سخت و زیان‌آور دسته‌بندی می‌شوند، حضور نداشته باشند اما در صنایع کوچک نقش بسیار پررنگی دارند. یعنی می‌توانند به راحتی در بحث فرآوری‌های حوزه‌های مختلف مانند صنعت غذا، بسته‌بندی‌ها و... مشاغلی را بر عهده بگیرند. به لحاظ فراهم کردن زیرساخت‌ها برای حضور همه سرمایه‌گذاران و به‌ویژه بانوان در شهرک‌های صنعتی امتیازاتی را در نظر می‌گیریم. مثلاً زمینی را در اختیارشان قرار می‌دهیم و در حالت عادی ۳۰ درصد پهای آن را می‌گیریم و ۷۰ درصد را به‌صورت اقساط بلندمدت می‌پردازند. اگر بانوان در حوزه دانش‌بنیان سرمایه‌گذاری کنند، از ۱۰ درصد تخفیف دیگر هم برخوردار می‌شوند.

چهار سال پررنگ حضور خانم‌ها

در حال حاضر در استان قزوین حدود ۱۵ واحد صنعتی داریم که اکثر مدیران و نیروهایشان بانوان هستند که روزبه‌روز هم بیشتر می‌شوند. همچنین بانوان در مشاغل میانی یعنی مشاغلی مانند مدیر امور اداری واحدهای صنعتی، و مدیر مالی این واحدها حضور خوبی دارند. در استان قزوین، به‌عنوان پایلوت کشور، مشاغلی که توسط بانوان انجام می‌شود در حال ساماندهی است. برای مباحث سخت‌وزیان‌آور آن برنامه‌ریزی داریم و در بحث مدیریتی آن در حال ورود هستیم تا بانوان کارآفرین و صنعتگر ظرفیت بیشتری را به‌دست بگیرند. همچنین کارهایی نیز در سطح واحدهای تولیدی، صنعتی و خدماتی انجام شده که باید آن را پررنگ‌تر کرد. هفته کار و کارگر فرصتی است تا کارهای گذشته خود را رصد کنیم و برای سال آتی برنامه‌ریزی کنیم تا سالی که مقام معظم رهبری «اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال» نام‌گذاری کرده‌اند بتوانیم سهم اشتغال بانوان را بیشتر کنیم، در دولت یازدهم همت همه مسئولان کشور ایجاد تحول در اشتغال بوده است.

جذب ۲۵۰ میلیون دلار سرمایه خارجی

بین سال‌های ۸۹ تا ۹۲ واحدهای صنعتی زیادی تحت فشار بودند و به خاطر انواع تحریم‌ها مواد اولیه به راحتی به‌دستشان نمی‌رسید یا نمی‌توانستند ناگان تجهیزات واحدهای صنعتی خود را به‌روز کنند. اما بعد از برجام سه شرکت بزرگ از آلمان، فرانسه و ترکیه به قزوین آمدند و سه واحد صنعتی بزرگ در زمینه صنایع غذایی، لجستیک، شونده‌ها و بسته‌بندی ادیر کردند. این سه شرکت حدود ۲۵۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری اولیه انجام داده‌اند که یک واحد آن به بهره‌برداری رسیده، واحد دوم درآدمه به بهره‌برداری می‌رسد و واحد سوم تا پایان ۱۳۹۶ به بهره‌برداری خواهد رسید. این سرمایه‌گذاری زمینه اشتغال هزار نفر را در استان قزوین به‌وجود می‌آورد.

هزار واحد تولیدی احیا شد

باهمت مدیران اقتصادی استان، بیش از هزار واحد صنعتی در دولت یازدهم به چرخه تولید برگشتند که مدیریت چند واحد را هم بانوان بر عهده دارند. در واقع طرح رونق و بحث حمایت‌ها و بسته‌های حمایتی که دولت آقای روحانی برای حمایت از بخش تولید در نظر گرفت، موجب شد حتی واحدهای صنعتی ورشکسته هم با ثبت نام در سایت «بهین‌یاب» از تسهیلات ویژه‌ای برخوردار شوند و اگر یک یا سفته برگشتی داشتند با ارائه تعهداتی تسهیلات دریافت کنند. درحقیقت بیش از هزار واحد تسهیلاتی بین ۵۰۰ میلیون تا ۳ میلیارد تومان برای طرح‌های ثابت و سرمایه در گردش دریافت کردند. همچنین تا پایان خردادماه، مطابق آیین‌نامه‌های حمایت از تولیدو گام برداشتن در جهت رونق اقتصادی، تسهیلات لازم را به بیش از هزار واحد تولیدی ارائه می‌کنیم تا به چرخه تولید برگردند.

۲۰ هزار نفر شاغل شدند

طرح‌هایی نیز برای سرمایه‌گذاری‌های نیمه‌کاره داریم. مثلاً سرمایه‌گذاری‌ها که به دلیل تحریم‌ها نتوانسته‌اند تجهیزات لازم را وارد کنند و طرحشان نیمه‌کاره مانده بود، بعد از برجام زمینه‌های ورود دستگاه‌ها و تجهیزات برایشان فراهم شد. با رونق بخش تولید تنها در استان قزوین ۲۰ هزار نفر شاغل شدند و حدود ۱۱ هزار نفر از آنها برای نخستین بار کد ملی از سازمان تأمین اجتماعی دریافت کردند و بقیه کسانی هم که یک‌کار شده بودند، مجدداً به کار برگشتند. درواقع بیش از ۱۰ هزار نفر برای نخستین بار از شعب سازمان تأمین اجتماعی دفترچه بیمه گرفتند که خود تحولی اساسی در کشور ایجاد کرد.

رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شهرک‌های صنعتی استان قزوین

شغلان را بسازید

کارآفرینی شاید مهم‌ترین راهکار برای افزایش مشارکت اقتصادی و اجتماعی زنان در جامعه امروز ایران باشد. حرکتی که دولت به‌عنوان نهاد تصمیم‌ساز می‌تواند حامی اش باشد و بسترهای رشدش را فراهم کند. اما آغازکننده‌های این راه خود زنان باید باشند. شاید نیاز امروز جامعه زنان ایران نشستن پشت میزهای کارمندی نباشد و لزوماً چنین امری گره از مشکلات بیش از ۲۵ میلیون زن در ایران باز نکند. بلکه ایجاد اشتغال بر پایه کارآفرینی و افزایش شغل بر مبنای ظرفیت‌های هر منطقه می‌تواند کاهنده بیکاری زنان در همه سطوح جامعه باشد؛ چه در سطوح شهری و در بین زنان تحصیل کرده و چه در سطوح روستایی و افرادی که کمتر تحصیلات دانشگاهی دارند اما می‌توانند با مهارت‌آموزی راهی به بازار کار و در نتیجه جامعه داشته باشند.

۰۴ | کتینه نو

زنان و کار

گزارش آتی‌ه‌نو از کسب‌وکارهایی که زنان راه‌اندازی کرده‌اند

مهارت و خوداشتغالی، راهی برای درآمدزایی زنان

با همه مشکلات اقتصادی و اجتماعی پیش روی زنان، هستند زنانی که خود آستین بالا زده و کسب و کاری راه‌اندازی کرده‌اند؛ چه در حوزه‌های صنعتی و تولیدی و چه در حوزه‌های خدماتی.

تجارت معرفی کردند تا تسهیلاتی از طریق سایت بهین‌یاب دریافت کنیم.» منفرد این توضیح را در پاسخ به سوالی می‌دهد که در مورد وجود تسهیلات دولتی برای پیشبرد کار پرسیدیم و ادامه می‌دهد: «این تسهیلات برای گسترش خط تولید بود. مبلغی برای سرمایه در گردش دریافت کردیم تا بتوانیم مواد اولیه را بخریم. به‌طور کلی تا ۴۰۰ میلیون تومان تسهیلات دریافت کردیم. بهره بالای بانکی تولیدکننده‌ها را تحت‌فشار قرار می‌دهد. باید مدت‌زمان بازپرداخت این تسهیلات افزایش یابد و بهره‌های بانکی کاهش پیدا کند. چون شهرک‌های صنعتی معرفی را انجام می‌دهند اما بانک‌ها کماکان سختگیری‌های خود را دارند. اما وجه قابل‌تقدیر ماجرا این است که چنین تسهیلاتی وجود دارد و تولیدکننده می‌تواند به دریافتش امیدوار باشد و از شکست کسب‌وکارش جلوگیری کند.»

چک‌های زنانه را قبول ندارند

از ۵۰ نیروی کار منفرد، ۱۰ نفر زن هستند. زنانی که در بخش‌هایی چون طراحی، نقاشی و طلاکوبی ظروف کریستال مشغول هستند و این مهارت‌ها را طی آموزش‌هایی آموخته‌اند و درآمد قابل‌توجهی هم دارند. اما داستان برمی‌گردد به نگاه مردانه حاکم بر بازار. آنجایی که یک زن به‌عنوان کارآفرین و کارفرما وارد بازار می‌شود و طرف معامله اهالی بازار قرار می‌گیرد. منفرد از این مسئله روایت قابل‌توجهی دارد. «وقتی به‌عنوان یک زن طرف حساب تولیدکننده مواد اولیه می‌شوید، حتی اگر موفق و خوش‌نام هم باشید، باز هم معمولاً بی‌اعتمادی به زنان را می‌بینید. بسیاری از فروشندگان حاضر نیستند کالای خود را بفروشند. در اختیار یک تولیدکننده زن قرار دهند چون اعتمادی به برگشت پولشان ندارند و نمی‌توانند تصور کنند که این زن می‌تواند کار کند و اقساطاً را بپردازد.» بارها با چنین مسائلی روبه‌رو شده اما هر بار سمج‌تر پیش رفته است. می‌گوید با تمام سلول‌های تنش این مشکلات را لمس کرده است. «چک مدت‌دار ما زنان را قبول نمی‌کنند و بسیار سختگیرتر عمل می‌کنند. اما این شرایط نباید موجب کناره‌گیری از بازار کار و عرصه تولید باشد. هر زنی در هرکجای ایران که باشد می‌تواند براساس امکانات موجود به کارآفرینی بپردازد. در این میان تنها باید تلاش بیشتری کند تا نفع‌تها بر مشکلات موجود در مسیر تولید و کسب‌وکار فائق آید بلکه بر سختی‌های قرارگیری در معرض بی‌عدالتی هم پیروز شود.»

دیپلماسی برای تصاحب بازارها

منفرد به‌عنوان یک کارآفرین معتقد است که اگر دولت می‌خواهد روند کارآفرینی در این سطح متوقف نشود و اشتغال‌زایی روندی

مثبت در پیش بگیرد، باید موانع بسیاری بر سر راه ورود کالاهای بی‌کیفیت خارجی قرار دهد. همچنین مسیر حضور کالاهای ایران را در بازارهای جهانی هموار کند. چون به دست آوردن بازار در بسیاری مواقع از مسیر دیپلماسی انجام می‌شود و از راه برقراری روابط مسالمت‌آمیز با مردم دیگر کشورهاست.

با توجه به صحبت‌های منفرد، دولت علاوه بر حمایتی که در مراحل اولیه تولید از تولیدکننده می‌کند، باید بازارسازی را هم به نحو احسن انجام دهد؛ یعنی بازار داخلی را از جنس قاچاق و بی‌کیفیت پاک کند و با ایجاد روابط حسنه و حرفه‌ای با دیگر کشورها، بازارهای جهانی را برای تولیدکننده داخلی فراهم سازد. این بانوی کارآفرین در پایان اشاره‌ای هم دارد به ظرفیت تولید کارخانه‌اش. «ماهیانه تا ۱۰ تن کریستال می‌توانیم تولید کنیم که این ظرفیت در طول یک سال به ۱۰۰ تن می‌رسد.» همچنین در طرح کسب‌وکارش اشتغال‌زایی برای ۲۰۰ نفر پیش‌بینی شده و افزایش صادرات از دیگر برنامه‌های این بانوی کارآفرین است.

مهارت‌هایی برای تولید محصول

به نظر می‌رسد در ایران نیز کم‌کم باید به فرهنگ پشت‌میزنشینی و کارمندی پشت کنیم. حتی اگر بالفطره خواهان چنین امری نباشیم، رشد سریع جمعیت و افزایش ۳ میلیون نفری هرساله افراد جوانی کار، موجی از بیکاری را به دنبال دارد و نمی‌توان همه این افراد را در سمت‌های کارمندی و مدیریتی مشغول به کار کرد. بنابراین راه دیگری باید اتخاذ شود. درواقع وجه دیگر ورود به بازار کار، آموختن مهارت‌هایی است که در دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت و بلندمدت ارائه می‌شوند و همین آموزش‌ها درنهایت امکان به دست آوردن یک شغل را فراهم می‌کنند. ناهید معزز، مؤلف ۲۸ عنوان کتاب در زمینه هنر، مؤلف ۲۸ عنوان کتاب برای سازمان فن‌وی حرفه‌ای، کتابی برای سازمان کتاب‌های درسی است و حدود ۲۷ سال است که مدیر آموزشگاه صنایع‌دستی است.

همچنین مدیرمسئول و صاحب‌امتیاز مجله هنرآدین و مجری طرح کارآفرینی صندوق کارآفرینی است که طرحش از طرح‌های برتر کشور در این زمینه بوده است.

طی این طرح قرار است به صد زن مهارت‌های لازم برای به دست آوردن شغل ارائه شود که در حال حاضر ۴۰ نفر این آموزش‌ها را دیده‌اند و مشغول به کار هستند. زنانی که اغلب از افشار کم‌درآمد هستند و با یادگیری مهارت و انجام کار در محیط خانه می‌توانند درآمد‌های قابل‌توجهی به دست آورند. حتی بسیاری از این زنان رفته‌رفته کارگاه‌هایی راه‌اندازی کرده و افراد دیگری را دعوت به کار کرده‌اند و این تنها یک وجه کسب‌وکار است. «کسب درآمد

یکشنبه ● ۲۸ خرداد ۱۳۹۶ ● شماره صد و هفت

A T I V E H N O

موجب شده زنانی از این دست، به خودباوری نسبی برسند و نقشی فعال در زندگی و اجتماع اطرافشان بازی کنند.» این فعال حوزه کارآفرینی آموزش مهارت‌ها را ازجمله راهکارهای بسیار موثر برای درآمدزایی می‌داند. «حتی شیوه‌های فروش محصول و بازاربایی را هم به افراد آموزش می‌دهیم.»

آموزش ببینید و درآمد کسب کنید

معزز معتقد است که حوزه‌هایی مانند صنایع‌دستی و هنرهای سنتی راهی مناسب برای درآمدزایی است. حتی اشاره‌ای دارد به یکی از افراد آموزش‌دیده که تسبیح می‌سازد و از طریق کانالی تلگرامی آنها را به فروش می‌رساند و تا ماهی ۲ میلیون تومان درآمد دارد. همچنین فرد دیگری با راه‌اندازی کارگاهی و جمع کردن چندین زن دیگر، گل سر تولید می‌کند و سهم زیادی از بازار این کالای تزئینی را در اختیار گرفته است. یعنی یک فرد بدون آموزش و بدون درآمد، با دریافت آموزش‌ها و کسب مهارت‌های لازم نه‌تنها به درآمدزایی رسیده بلکه با ایجاد کارگاهی توانسته برای دیگران هم شغل ایجاد کند. حتی بعضی از افراد دارای مهارت آموزشگاه‌هایی دایر کرده و مبنایی برای درآمدزایی ایجاد کرده‌اند.

این مدیر آموزشگاه معتقد است که باید از جوامعی الگو بگیریم که آموزش مهارت منجر به تولید محصول را مبنای اشتغال‌زایی و کسب درآمد خود قرار داده‌اند. در این میان چین از بهترین گزینه‌هاست چون هر خانه را به یک کارگاه تولیدی تبدیل کرده و کسب‌وکارهای کوچک خانوادگی راه‌اندازی کرده است که زنان و دختران در آنها نقش محوری دارند. وی معتقد است: «با این اقدامات نقش‌های اجتماعی افراد را تغییر می‌دهیم و از نقش‌های منفعل به سمت نقش‌های پویا و غیرمصرف‌کننده

پیش می‌رویم.»

اشتغال‌زایی بر مبنای مهارت

«رویکرد دولت در چهار سال گذشته مهارت‌آموزی و درآمدزایی براساس مهارت‌ها بوده است و همین امر موجب شده تا افراد زیادی به دایره اشتغال کشور اضافه شوند.»

معزز با بیان این جملات ادامه می‌دهد: «این اقدامات به‌ویژه در حوزه زنان قابل‌لمس بوده است.» وی همچنین اضافه می‌کند: «در دولت یازدهم طرح‌های زیادی برای اشتغال‌زایی بانوان ارائه شده و در صندوق کارآفرینی امید یا استانداری‌ها بررسی شده‌اند. طرح‌هایی برای تولید، فروش و حتی صادرات کالاهایی که افراد دارای مهارت تولید می‌کنند.»